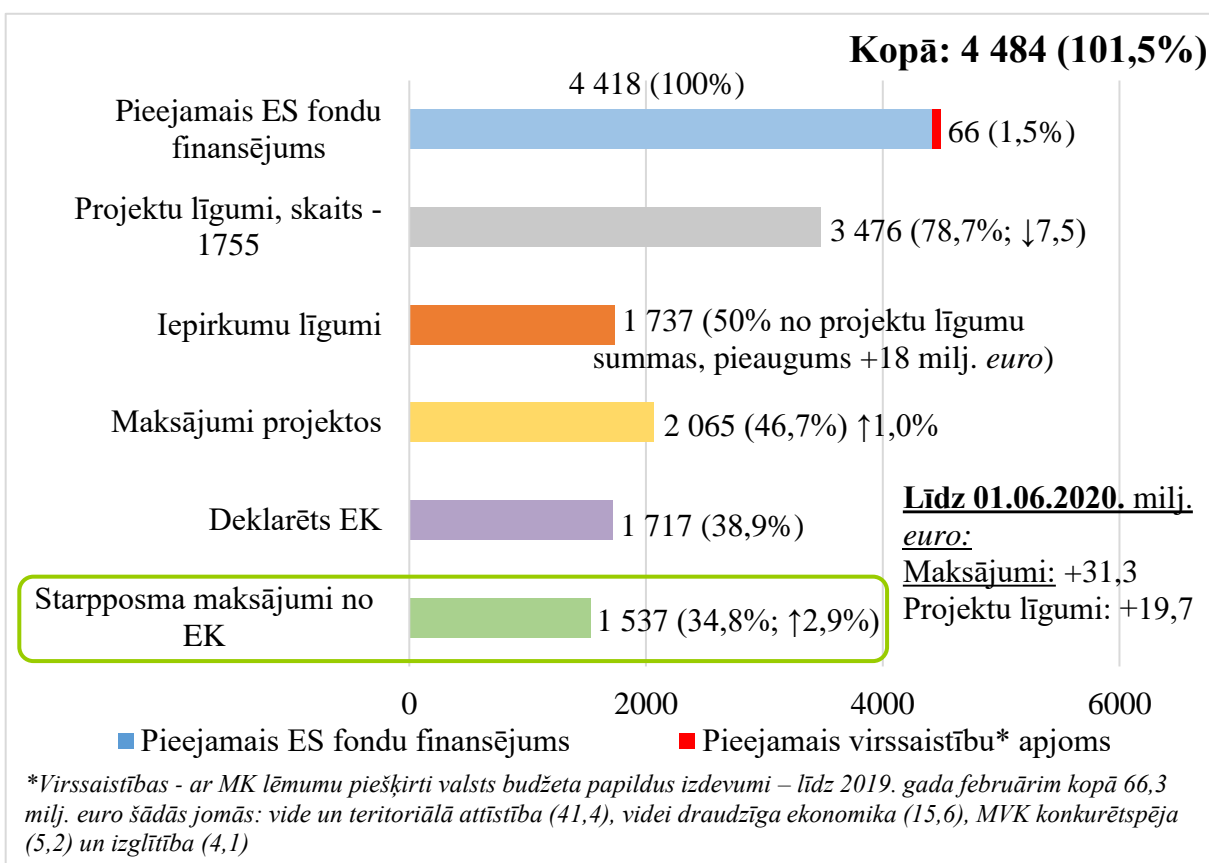

Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda investīciju ieviešanas statusu (ikmēneša ziņojums)

Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27. § 11. punktam Finanšu ministrija (turpmāk – FM) informē par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu ikmēneša aktualitātēm 2020. gada aprīlī - maijā¹.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2020. gada maija beigām **ES fondu maksājumi** projektu īstenošanai ir gandrīz **2,1 mljrd. euro** jeb 47 % no 2014. – 2020. gada plānošanas perioda pieejamā 4,4 mljrd. euro ES finansējuma. Skatīt ilustrāciju Nr. 1².

Ilustrācija Nr. 1 “ES fondu investīcijas līdz 2020. gada 1. maijam, milj. euro, % no ES finansējuma, pret datiem līdz 2020. gada 1. aprīlim”

¹ FM līdz katra nākamā mēneša beigām jāiesniedz MK bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojums tiek publicēts arī ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv> sadaļā - Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>. Detāla investīciju progressa un plānu izpildes informācija, t.sk. projektu līmenī pieejama sadaļās ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas progress / Ieviešanas plāni un to izpilde: <https://www.esfondi.lv/2020.gads>.

² Projekta līgumu summas samazinājums galvenokārt ir saistīts ar 2020. gada aprīlī pārtrauktiem dzelzceļa infrastruktūras projektiem (vairāk ikmēneša ziņojumā, kas iesniegts MK 2020. gada 29. aprīlī. Pieejams: <https://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>)

2020. gada pirmajos četros mēnešos kopā projektu īstenotājiem veikti ES fondu maksājumi 248,1 milj. *euro* jeb ir 46,2 % no gada plāna (536,7 milj. *euro*). Pārskata perioda plāna izpilde – 97 %. Tas ir par 17,2 milj. *euro* vairāk, salīdzinot ar tādu pašu periodu 2019. gadā. Savukārt individuālu projektu maksājumu pieprasījumu iesniegšanas 2020. gada plānu izpildē joprojām ir negatīvas tendences, salīdzinot ar tādu pašu periodu 2019. gadā. Tas, iespējams, saistīts ar Covid-19 izplatības negatīvu ietekmi uz projektu īstenošanu. Analizējot plānu izpildes rezultātus gada beigās, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA) Covid-19 ietekmi uzskatīs par nepārvaramas varas apstākļiem, kas pamato izņēmumu finanšu disciplīnas ietvaros³.

Nolūkā mazināt Covid-19 radītās ekonomiskās sekas, 2020. gada 30. aprīlī valdība lēma palielināt pašvaldību aizņēmuma limitu par **150 milj. *euro***, prioritāri ES fondu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības investīciju projektu īstenošanai⁴. MK lēmums sniedz iespēju 2020. gadā palielināt pašvaldības īstenojamā projekta attiecināmās izmaksas, pārskatot projekta attiecināmo un neattiecināmo izmaksu sadalījumu, ja sniegts atbildīgās iestādes atzinums par projekta augstu gatavību un īpašu tautsaimniecības nozīmi, kā arī, ja saņemts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) pozitīvs atzinums par projekta atbilstību administratīvi teritoriālajai reformai un ilgtspējīgai novada attīstībai. Līdz 2020. gada 22. maijam CFLA, izskatot šādus pašvaldību pieprasījumus, piecos projektos apstiprināja kopējo attiecināmo izmaksu palielinājumu par **11 milj. *euro***, kas paredz investīcijas publiskajā infrastruktūrā uzņēmējdarbībai, kultūras un dabas mantojumā, vispārējās izglītības un deinstitucionalizācijas infrastruktūrā. 2020. gada 21. maijā notika Latvijas Pašvaldību savienības Finanšu un ekonomikas komitejas sēde⁵, kurā FM, CFLA un VARAM pārstāvji videotiešraidē informēja pašvaldības par papildu aizņemšanās iespējām un nosacījumiem, Covid-19 izraisīto negatīvo ekonomisko seku mazināšanai. Pamatotos gadījumos pašvaldības ir aicinātas tieši sazināties ar CFLA par šīs iespējas izmantošanu.

³ MK 31.03.2020. sēdes protokols Nr.20, §41. Izraksts pieejams: https://www.esfondi.lv/upload/Zinojumi/mk-31.03.2020-sedes-protokola-nr.20_41-izraksts.pdf

⁴ T.sk. arī citos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pieteiktajos investīciju projektos. Skat.: MK 30.04.2020. sēdes protokols Nr.29, §10. Informatīvais ziņojums par pašvaldību aizņēmuma limita palielināšanu Covid-19 ekonomisko seku mazināšanai. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2020-04-30>

⁵ 2020. gada 21. maija Latvijas Pašvaldību savienības sēde “Par papildu aizņemšanās iespējām pašvaldībām krīzes radīto ekonomisko seku mazināšanai”. Video ieraksts pieejams: <https://www.lps.lv/lv/tiesraides-videoarhivs/videoarhivs/521-par-papildu-aiznemsanas-iespejam-pasvaldibam-krizes-radito-ekonomisko-seku-mazinasanai>.

2020. gada 19. maijā valdība apstiprināja FM izstrādātos priekšlikumus ES fondu finansējuma gandrīz **500 milj. eiro** pārdalei darbam pie ekonomikas atveseļošanas pasākumiem, primāri līdzekļus atvēlot veselības sistēmas kapacitātes stiprināšanai, atbalsta sniegšanai uzņēmumiem un sociāli ekonomisko seku mazināšanai.⁶ FM sadarbībā ar ES fondu atbildīgajām iestādēm ir izstrādājusi attiecīgus grozījumus darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība”, veic to saskaņošanu ar sociāliem un sadarbības partneriem ES fondu Uzraudzības komitejā, lai steidzamības kārtā tos iesniegtu MK 2020. gada jūnija sākumā.

Tāpat 2020. gada 19. maija FM ziņojumā ir norādīts, ka turpmākajās Koalīcijas sadarbības partneru darba grupas par ES fondu jautājumiem, un finanšu ministra J. Reira vadītās darba grupas uzņēmējdarbības un nodarbināto atbalstam sanāksmēs tiks skatīts jautājums arī par papildu finanšu resursu piesaisti, izvērtējot, cita starpā, ES fondu virssaistību⁷ finansējuma iespējas, spēkā esošās darbības programmas ietvaros. Attiecīgi, atbilstoši MK uzdevumam⁸ FM izstrādā iesniegšanai š.g. jūnija sākumā MK informatīvo ziņojumu par iespējām papildu virssaistību uzņemšanai spēkā esošā ES fondu darbības programmā, ņemot vērā sabalansētu risku pārvaldību un kā iespēju dot nozīmīgu ieguldījumu Covid-19 krīzes radītās negatīvās ietekmes uz tautsaimniecību mazināšanai.

Finanšu ministrs

J. Reirs

Rūdolfā 67083925
Astra.Rudolfa@fm.gov.lv

⁶ MK 19.05.2020. protokols Nr. 34, 33.§. Informatīvais ziņojums "Par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma pārdalēm un risinājumiem COVID-19 seku mazināšanai".

Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2020-05-19>.

Infografika: https://www.esfondi.lv/upload/infografikas/es_fondi_pardale_infograf_19052020.jpg

⁷ Saskaņā ar ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības likuma: (1) 1.panta 15.punktu “virssaistības” ir “papildu saistības veikt maksājumus no valsts budžeta attiecināmo izdevumu segšanai, kas pārsniedz Eiropas Savienības fonda finansējuma un attiecināmā valsts budžeta līdzfinansējuma summu” – t.i. papildu ES fondu finansējuma apjomam uzņemtās saistības veikt maksājumus no valsts budžeta attiecināmo izdevumu segšanai, ar mērķi plānošanas perioda beigās nodrošināt ES fondu finansējuma pilnīgu izmantošanu, ņemot vērā potenciālos neatbilstoši veiktos izdevumus, pārtrauktos projektus, ietaupījumus, kavējumus un citus riskus, kas var radīt negatīvu ietekmi; (2) 7.pantu - virssaistības nepārsniedz piecus procentus (kas ir 220,9 milj. euro) finansējuma. MK var lemt par virssaistību palielināšanu virs šā limita, ja tas nepieciešams ES fondu pilnīgai izmantošanai un tas nerada risku papildu izdevumiem valsts budžetā plānoto attiecināmo izdevumu segšanai.

⁸ MK 2020.gada 19.maija sēdes (prot.nr. 34., 33.§) protokollēmuma 10.punkts.